

**Комунальний заклад вищої освіти
Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»
Кафедра «Інструментальне виконавство (за видами)»**



ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Сергєєнко О. М.

01 вересня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ
(СКРИПКА)
ОК 19**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»
Спеціальність	В5 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма	«Інструментальне виконавство (за видами)»
Статус дисципліни	Обов'язкова

Робоча програма навчальної дисципліни **«СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ (СКРИПКА)»** для здобувачів вищої освіти галузі знань **В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»**, спеціальності **В5 «Музичне мистецтво»**, освітньо-професійної програми **«Інструментальне виконавство (за видами)»**

Розробник:

Ясько О. А. – народний артист України, завідувач кафедри «Інструментальне виконавство (за видами)» КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри «Інструментальне виконавство (за видами)»

протокол № 1 від 27 серпня 2020 р.

перезатверджено: протокол №2 від 07 вересня 2021 р.

перезатверджено: протокол №9 від 08 червня 2022 р.

перезатверджено: протокол № 11 від 15 червня 2023 р.

перезатверджено: протокол № 11 від 25 червня 2024 р.

перезатверджено: протокол № 1 від 01 вересня 2025 р.

Завідувач кафедри  **Ясько О. А.**

1. Опис навчальної дисципліни для ступеня освіти «Бакалавр»

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 25	Рік підготовки: I-й	
Загальна кількість годин – 750	48/48	14/14
	Рік підготовки: II-й	
	48/48	14/14
	Рік підготовки: III-й	
	48/48	14/14
	Рік підготовки: IV-й	
Кількість модулів – 8	Семестри:	
	І, II, III, IV, V, IV, VII, VIII.	
Тижневих годин індивідуальних занять для денної форми навчання: 1-8 семестри 3 години на тиждень	I, II, III, IV, V, IV, VII, VIII.	I, II, III, IV, V, IV, VII, VIII.
Тижневих годин самостійної роботи здобувача для денної форми навчання: 1 семестр – 2 години на тиждень 2-8 семестри – 3 години на тиждень. Для заочної форми навчання: 1-8 семестри – 5 годин на тиждень	Індивідуальні:	
	Денне – 384	Заочне – 114
Форма підсумкового контролю: Диф. залік – 1, 3, 5, 7 Екзамен – 2, 4, 6, 8 А (виконання сольної програми у формі концертного виступу на Атестації випускників освітньо-професійної програми «Інструментальне виконавство (за видами)»)	Самостійна робота:	
	Денне – 366	Заочне – 666

2. Мета та завдання навчальної дисципліни ОК 19

Мета навчальної дисципліни – викладання курсу «Спеціальний інструмент (скрипка)» має на меті виховання високопрофесійних викладачів класу скрипки мистецької школи, а також виконавця, який досконало володіє інструментом, має творчу волю та різнобічний музичний світогляд, володіє необхідними методичними знаннями, вміє узагальнювати і застосовувати набуті знання та навички у дослідницькій, практичній та виконавській діяльності. **Предмет навчальної дисципліни** – практичне оволодіння технічними й художніми можливостями інструмента; формування широкого світогляду на матеріалі музичних творів різних історичних епох, жанрів і стилів, раціональних прийомів читання творів з аркушу.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни «Спеціальний інструмент (скрипка)» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

ЗК – 2,3,4,5,7,8,9,11,12. СК – 1,2,3,4,6,9,11,12,13,18.

- **ЗК2** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
- **ЗК3** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
- **ЗК4** Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми
- **ЗК5** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
- **ЗК7** Здатність бути критичним та самокритичним
- **ЗК 8** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- **ЗК9** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
- **ЗК11** Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт
- **ЗК 12** Здатність працювати автономно
- **СК1** Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності
- **СК2** Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності
- **СК3** Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва
- **СК4** Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва

- **СК6** Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності
- **СК9** Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу
- **СК11** Здатність оперувати професійною термінологією
- **СК12** Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності
- **СК13** Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків
- **СК18** Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

Завдання дисципліни:

- формування мотивації до постійного пошуку творчих рішень при виконанні музичних творів;
- розвиток артистизму;
- удосконалення художнього смаку, почуття стилю, культури звуковидобування, артикуляційної майстерності та фразування;
- розвиток механізмів творчої уваги, музичної пам'яті, активація слухової сфери, поліфонічного мислення;
- виховання стійкої уваги й самоконтролю в процесі виконання музики;
- оволодіння сольним та ансамблевим концертним репертуаром, що вбирають в себе твори різних епох, стилів та жанрів;
- удосконалення навичок читання з аркушу, транспонування;
- вивчення сучасних концепцій методики навчання гри на скрипці й практики виконавського мистецтва.

Перелік трудових функцій (професійних компетентностей за трудовою дією або групою трудових дій, що входить до них):

- **ЗК 4** Здатність працювати індивідуально та в команді
- **ЗК 6** Здатність застосовувати у діяльності професійну термінологію
- **ЗК 7** Здатність планувати та організовувати діяльність відповідно до обсягу та особливостей завдань

А. Організація та проведення навчання

А 1 Здатність забезпечувати досягнення результатів навчання:

Знання:

31 Предметна область.

33 Професійна термінологія.

34 Зміст, цілі та програмні результати навчання.

36 Технічні засоби і обладнання, які можуть застосовуватись в освітньому процесі відповідно до виду мистецтва.

Уміння:

У1 Володіти фаховими навичками в обсязі необхідному для викладання.

У2 Організовувати навчальні заняття різних видів.

У4 Обирати, застосовувати, адаптувати та коригувати методи, прийоми, засоби, технології навчання для забезпечення досягнення учнем програмних результатів навчання.

У5 Застосовувати під час навчання необхідні технічні засоби, обладнання та інструменти.

А 4 Здатність навчати, вести ділову та професійну комунікацію державною мовою:

Знання:

З2 – професійна лексика.

А 5 Здатність планувати:

Знання:

З1 Основи, принципи та етапи планування навчального процесу.

Уміння:

У2 Планувати навчальні заняття та форми роботи.

В. Участь в організації освітнього процесу та методичне забезпечення навчання:

В 2 Здатність до поширення власного професійного досвіду

Знання:

З1 Форми, способи та методи поширення власного професійного досвіду

Уміння:

У1 Презентувати власний професійний досвід (прийоми, методи, технології навчання тощо) та зважати на рекомендації колег.

Г. Безперервний професійний розвиток.

Г 1 Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби у власному професійному розвитку:

Знання:

З1 Документи, способи та методи самооцінювання педагогічних і фахових компетентностей

Уміння:

У1 Аналізувати та оцінювати результати власної професійної діяльності (з урахуванням результатів навчання учнів), власний рівень професійної компетентності та його вплив на результати професійної діяльності

У2 Визначати відповідність власних професійних компетентностей чинним вимогам, сильні і слабкі сторони власної педагогічної діяльності, потребу в розвитку

власних компетентностей

Г2 Здатність визначати напрями, види та способи підвищення рівня власних педагогічних та фахових компетентностей:

Уміння:

У1 Обирати вид освіти (формальний, неформальний, інформальний) для підвищення рівня педагогічних та фахових компетентностей

У2 Планувати і організовувати процес самоосвіти.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни:

- Середня спеціалізована музична освіта або диплом молодшого спеціаліста;
- Обов'язкове попереднє вивчення в обсязі 8 класів ДМШ предметів сольфеджіо, музичної літератури, фортепіано та скрипки.

4. Очікувані результати навчання

Відповідно до освітньої програми «Інструментальне виконавство (за видами)» вивчення навчальної дисципліни «Спеціальний інструмент (скрипка)» ОК 19 забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом на належному фаховому рівні під час виконавської діяльності.	ПРН1
2. Володіти методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри, репетиційної роботи та концертних виступів.	ПРН»
3. Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН3
4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН4
5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.	ПРН5
8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.	ПРН8
12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН12
17. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.	ПРН17

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Спеціальний інструмент (скрипка)»

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр
1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом на належному фаховому рівні під час виконавської діяльності.	ПРН1

2. Володіти методами та навичками репетиційної роботи та концертних виступів.	ПРН2
3. Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН3
4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН4
5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.	ПРН5
8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.	ПРН8
12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН12
17. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.	ПРН 17

ЗАГАЛЬНІ ТА СПЕЦІАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ФОРМУЮТЬСЯ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни «Спеціальний інструмент (скрипка)» ОК 19 сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти програмних результатів навчання через такі компетентності: (ЗК – загальні СК – спеціальні)

Шифр	Назва компетентності	Дескриптори НРК				ПРН
		Знання Зн1 Концептуальні знання набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень Зн2 Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	Уміння Ум1 Розв'язання складних непередбачуваних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та / або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	Комунікація К1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності К2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	Автономія та відповідальність АВ1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах АВ2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб АВ3 Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності	
	Інтегральна компетентність					ПРН: 1,2,3,

	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, педагогіки та виконавства та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.					4,5,6, 7,8,9, 10,11, 12,13, 14,15, 16,17
загальні ЗК – 2,3,4,5,7,8,9,11,12.						
ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	Зн1 Зн2	Ум1	К1 К2	АВ1 АВ2 АВ3	ПРН: 1,2,3, 4,5,6, 7,8,9, 10,11, 12,13, 14,15, 16,17
ЗК 3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Зн1 Зн2	Ум1	К1 К2	АВ1 АВ2 АВ3	ПРН: 1,2,3, 4,5,6, 7,8,9, 10,11, 12,13, 14,15, 16,17
ЗК 4	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	Зн1 Зн2	Ум1	К1 К2	АВ1 АВ2 АВ3	ПРН: 1,2,3, 4,5,6, 7,8,9, 10,11, 12,13, 14,15, 16,17
ЗК 5	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації зрізних	Зн1 Зн2	Ум1	К1 К2	АВ1 АВ2 АВ3	ПРН: 2,3, 4,5,6, 7,8,9,

	джерел.					10,11, 12,13, 14,15, 16,17
ЗК 7	Здатність бути критичним та самокритичним	Зн1 Зн2	----	К1 К2	АВ1 АВ2 АВ3	ПРН: 1,2,3, 5,6, 7,8,9, 10,11, 12, 14,15, 16,17
ЗК 8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Зн1 Зн2	Ум1	К1 К2	АВ1 АВ2 АВ3	ПРН: 1,2,3, 4,5,6, 7,8,9, 10,11, 12,13, 14,15, 16,17
ЗК 9	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	Зн1 Зн2	Ум1	К1 К2	АВ2 АВ3	ПРН: 1,2,3, 4,5,6, 7,8,9, 10,11, 12, 14,15, 16,17
ЗК 11	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт	Зн1	Ум1	К1	АВ3	ПРН: 2, 7,8, 12,13, 14, 16,17
ЗК 12	Здатність працювати автономно.	Зн1 Зн2	Ум1	К1 К2	АВ1 АВ2 АВ3	ПРН: 1,2,3, 4,5,6, 7,8,9, 10,11, 12, 14, 16,17
спеціальні СК – 1,2,3,4,6,9,11,12,13,18.						
СК 1	Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності	Зн1 Зн2	Ум1	К1 К2	АВ1 АВ2 АВ3	ПРН: 1,2,3, 4,5,6, 9, 15, 16
СК 2	Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.	Зн1 Зн2	Ум1	К1 К2	АВ1 АВ2 АВ3	ПРН: 1,2,3, 4,5,6, 9, 15, 16
СК 3	Здатність	Зн1	Ум1	К1	АВ1	ПРН:

	усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.	Зн2		К2	АВ2 АВ3	1,2,3, 4,5,6, 9, 11, 13, 14,15, 16
СК 4	Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.	Зн1 Зн2	Ум1	К1 К2	АВ1 АВ2 АВ3	ПРН: 1,2,3, 4,5,6, 7,8,9, 10,11, 12,13, 14,15, 16,17
СК 6	Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.	Зн1 Зн2	Ум1	К1 К2	АВ1 АВ2 АВ3	ПРН: 1,2,3, 4,5,6, 7,8,9, 10,11, 12,13, 14,15, 16,17
СК 9	Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.	Зн1 Зн2	Ум1	К1 К2	АВ1 АВ2 АВ3	ПРН: 3, 4,6, 7,8,9, 12,13, 16
СК 11	Здатність оперувати професійною термінологією.	Зн1 Зн2	Ум1	К1 К2	АВ1 АВ2 АВ3	ПРН: 1,2,3, 4,5,6, 7,8,9, 10,11, 12, 14,15, 16
СК 12	Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.	Зн1 Зн2	Ум1	К1 К2	АВ1 АВ2 АВ3	ПРН: 1,2,3, 4,5,6, 7,8,9, 10,11, 12,13, 14,15, 16
СК 13	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.	Зн1 Зн2	Ум1	К1 К2	АВ1 АВ2 АВ3	ПРН: 1,2,3, 4,5,6, 7,8,9, 10,11, 12,13, 14,15, 16,17
СК 18	Здатність свідомо поєднувати	Зн1 Зн2	Ум1	К1 К2	АВ1 АВ2	ПРН: 4,

інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.				АВЗ	8,9, 10, 12, 16,17
---	--	--	--	-----	--------------------

4.1 Після опанування навчальної дисципліни «Спеціальний інструмент (скрипка)» здобувачі повинні:

знати:

- Виконавський репертуар та основні нотні видання репертуару скрипаля відповідно до програмних вимог.
- Інструктивну літературу.
- Прийоми та етапи розбору нотного тексту.
- Знати етапи розвитку ігрового апарату й застосовувати в педагогічній діяльності.
- Музичну термінологію.

5. Засоби діагностики та критерії оцінювання результатів навчання

5.1 Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: іспит (залік), виконання сольної програми у формі концертного виступу.

5.2 Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми контролю знань здобувачів:

- поточний;
- підсумковий модульний;
- семестровий підсумковий (залік/екзамен).

Оцінювання знань здобувачів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FX, F).

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів

5 А (відмінно) = 100-90 балів

4 В-С (добре) = 74-89 балів

3 D-E (задовільно) = 60-73 бали

2 FX (незадовільно) = 35-59 з можливістю повторної перездачі

1 F (незадовільно) = 1-34 з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Поточний контроль передбачає оцінювання теоретичної підготовки із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на індивідуальних заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань.

Правила оцінювання:

Максимальна кількість балів з дисципліни «Спеціальний інструмент (скрипка)» за семестр – 100 балів. Поточний контроль проводиться впродовж кожного семестру з оцінюванням роботи в класі та самостійної роботи здобувача.

Одне оцінювання можливе від 1 до 5 балів¹.

За кожну тему студент може бути оціненим від двох до чотирьох раз.

Максимальний бал поточного контролю становить 70 або 80 балів².

За особливу творчу активність нараховуються додаткові бали. За пропуск занять без поважної причини або невідповідності домашні завдання кількість балів знижується:

Нарахування заохочувальних балів (+)		
1	Стовідсоткове відвідування занять протягом семестру.	+ 5 балів
2	Творча активність, направлена на пошук додаткової літератури для більш поглибленого опрацювання теми, що вивчається у певному модулі. Виступ в концерті, участь в конкурсі й отримання 1, 2, 3 премії або Гран-при.	+5 балів

Штрафні бали (-)		
1	Відсутність на заняттях без поважних причин.	-5 балів
2	Здача модульних та самостійних робіт пізніше призначеного терміну.	-5 балів
3	Не виконання студентом завдань по самопідготовці	-5 балів

¹ Дивитись таблицю «Критерії оцінювання для поточного контролю за п'ятибальною системою»

² Дивитись таблиці «Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти посеместрово»

Критерії оцінювання для поточного контролю за п'ятибальною системою

«5»	<p>При виконанні музичних творів, здобувач впевнено відтворює текст напам'ять. Яскраво інтерпретує музичні твори, дотримуючись темпових та динамічних позначень. Виразно передає художній зміст твору (фразування, динамічний розвиток, характер). Систематично і результативно працює над удосконаленням виконавської техніки. Самостійно знаходить інформацію про композиторів, стиль, епоху, може дати визначення жанру твору, що виконує. Вільно володіє термінологією. Вільно орієнтується в стилістичних особливостях творів різних епох. Старанно виконує всі програмові вимоги. Здатен проаналізувати свою роботу над музичним матеріалом. Систематично готується до занять. Значну увагу приділяє самостійній роботі, проявляє творчу ініціативу при виконанні завдань з дисципліни. Приймає участь у концертах.</p>
«4»	<p>Здобувач демонструє досить переконливий рівень втілення художніх образів творів, що виконуються. При виконанні музичних творів, впевнено відтворює текст напам'ять, дотримуючись авторських вказівок (темпові позначення, динамічні, штрихові та аппікатурні). Виразно передає характер твору (фразування, динамічний розвиток, цілісність твору). Самостійно знаходить інформацію про композиторів, стиль, епоху, може дати визначення жанру твору, що виконує. Систематично готується до занять. Здатен самостійно працювати та аналізувати свою роботу. Приймає участь у концертах.</p>
«3»	<p>Здобувач відтворює текст напам'ять, передає характер та художній зміст твору, виконує авторські вказівки (темпові позначення, динамічні та аппікатурні). Але не завжди демонструє переконливий рівень втілення художніх образів творів, що виконуються. Спостерігаються окремі помилки в розумінні стилістичних особливостей музичних творів. При виконанні допускає незначні помилки, які не заважають загальному сприйняттю твору. Виконує всі програмові вимоги, знає музичну термінологію. Володіє інформацією про композитора, його творчий спадок. Систематично готується до занять.</p>
«2»	<p>Здобувач відтворює текст з метро-ритмічними та текстовими помилками, виконує елементарні вказівки автора. Не передає характер твору. Грає у невідповідному темпі. Не дотримується вказаних штрихів та динаміки. Слабо орієнтується в музично-</p>

	теоретичних визначеннях. Не систематично готується до занять. Відсутність системності, наполегливості, старанності в оволодінні фаховими знаннями, уміннями, навичками, наявність суттєвих недоліків у професійній підготовці.
«1»	Здобувач відтворює текст з метро-ритмічними та текстовими помилками, виконує елементарні вказівки автора. Не передає характер твору. Грає у невідповідному темпі. Не дотримується вказаних штрихів та динаміки. Слабо орієнтується в музично-теоретичних визначеннях. Не систематично готується до занять. Відсутність системності, наполегливості, старанності в оволодінні фаховими знаннями, уміннями, навичками, наявність суттєвих недоліків у професійній підготовці. Недбале ставлення до занять, постійне невиконання завдань, які передбачені навчальною програмою. Здобувач по нотах відтворює текст без відповідних штрихів та динаміки, не звертає уваги на аплікатуру, допускає метро-ритмічні помилки. Музичною термінологією володіє частково. Систематично не готується до занять, програмові вимоги не виконує.

Підсумковий модульний (семестровий) контроль знань здобувачів

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період навчання. Підсумковий модульний (семестровий) контроль знань здобувачів здійснюється через проведення слухання концертного виступу здобувачів.

Семестрова оцінка виставляється за умови виконання здобувачем усіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни та визначається як сума балів, отриманих при здійсненні поточного і підсумкового контролю.

Здобувач, який набрав кількість балів, що прирівнюється до оцінки «високий рівень» (відмінно) та активно брав участь в концертах або став переможцем конкурсу, вивчив програму в обсязі семестру може бути звільнений від складання диференційованого заліку.

Підсумковий модульний контроль оцінюється: від 1-20 балів у разі складання диф. заліку або від 1-30 балів у разі складання екзамену³:

Від 1-20 балів (диф. залік)		Від 1-30 балів (екзамен)	
16-20 б.	- Виконання програми без помилок, - Яскрава інтерпретація - Виразна передача художнього змісту	22-30 б.	- Виконання програми без помилок, - Яскрава інтерпретація - Виразна передача художнього змісту
11-15 б.	- Непереконливий рівень втілення художніх образів. Незначні помилки.	14-21 б.	- Непереконливий рівень втілення художніх образів. Незначні помилки.
6-10 б.	- Не відповідність темпу, штрихів. Велика кількість текстових помилок.	6-13 б.	- Не відповідність темпу, штрихів. Велика кількість текстових помилок.
1-5 б.	- Не вивчений текст.	1-5 б.	- Не вивчений текст.

³ Дивитись таблиці «Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти посеместрово».

**Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти
посеместрово**

I РІК НАВЧАННЯ

Залік у 1 семестрі

Поточний контроль															Підсумковий контроль	Разом
Модуль 1																
Т1			Т2			Т3				Т4			Т5			Залік
Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 20 б
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	
	сам.р			сам.р			сам.р				сам.р			сам.р		
<p>Поточний контроль проводиться: 4 рази за Тему №3 та 3 рази за кожну з тем Т№1, Т№2, Т№4, Т№5 й щоразу оцінюється від 1 до 5 балів. Контроль самостійної роботи (сам.р)*складає не менше 30% від 80 балів поточного контролю. Максимальний бал поточного контролю 80 балів</p>															Підсумковий контроль проводиться наприкінці 1 семестру у формі диф. заліку та оцінюється від 1 до 20 балів	100 б

Екзамен у 2 семестрі

Поточний контроль															Підсумковий контроль	Разом
Модуль 2																
Т1			Т2			Т3				Т4			Т5			Екзамен
Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 10 балів			Максимальна кількість 15 балів				Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 30 б
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	
	сам.р			сам.р			сам.р				сам.р			сам.р		
<p>Поточний контроль проводиться двічі за Тему №2 та 3 рази за кожну тему Т№1, Т№3, Т№4, Т№5 й щоразу оцінюється від 1 до 5 балів. Контроль самостійної роботи (сам.р)*складає не менше 30% від 70 балів поточного контролю. Максимальний бал поточного контролю 70 балів</p>															Підсумковий контроль проводиться наприкінці 2 семестру у формі екзамену та оцінюється від 1 до 30 балів	100 б

II РІК НАВЧАННЯ

Залік у 3 семестрі

Поточний контроль													Підсумковий контроль		Разом		
Модуль 3																	
Т1				Т2				Т3				Т4			Залік		100 б
Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 20 балів			Максимальна кількість 20 б		
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5			
		сам.р				сам.р				сам.р				сам.р			
Поточний контроль роботи проводиться 4 рази за кожну тему й щоразу оцінюється від 1 до 5 балів. Контроль самостійної роботи (сам.р)* складає не менше 30% від 80 балів поточного контролю. Максимальний бал поточного контролю 80 балів самостійної													Підсумковий контроль проводиться наприкінці 3 семестру у формі диф. заліку та оцінюється від 1 до 20 балів				

Екзамен у 4 семестрі

Поточний контроль													Підсумковий контроль		Разом	
Модуль 4																
Т1			Т2				Т3			Т4				Екзамен		100 б
Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 15 балів			Максимальна Кількість 20 балів				Максимальна кількість 30 б		
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5			
		сам.р			сам.р		сам.р			сам.р			сам.р			
Поточний контроль проводиться тричі за Тему №1, Т№3 та 4 рази за кожну тему Т№2, Т№4 й щоразу оцінюється від 1 до 5 балів. Контроль самостійної роботи (сам.р)* складає не менше 30% від 70 балів поточного контролю. Максимальний бал поточного контролю 70 балів													Підсумковий контроль проводиться наприкінці 4 семестру у формі екзамену та оцінюється від 1 до 30 балів			

ІІІ РІК НАВЧАННЯ

Залік у 5 семестрі

Поточний контроль													Підсумковий контроль				Разом			
Модуль 5																				
Т1				Т2				Т3				Т4				Залік				100 б
Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 20 б				
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5					
		сам.р				сам.р				сам.р				сам.р						
Поточний контроль роботи проводиться 4 рази за кожну тему й щоразу оцінюється від 1 до 5 балів. Контроль самостійної роботи (сам.р)* складає не менше 30% від 80 балів поточного контролю. Максимальний бал поточного контролю 80 балів самостійної													Підсумковий контроль проводиться наприкінці 5 семестру у формі диф. заліку та оцінюється від 1 до 20 балів							

Екзамен у 6 семестрі

Поточний контроль													Підсумковий контроль				Разом	
Модуль 6																		
Т1			Т2				Т3			Т4				Екзамен				100 б
Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 30 б				
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5					
		сам.р			сам.р				сам.р			сам.р						
Поточний контроль проводиться тричі за Тему №1, Т№3 та 4 рази за кожну тему Т№2, Т№4 й щоразу оцінюється від 1 до 5 балів. Контроль самостійної роботи (сам.р)* складає не менше 30% від 70 балів поточного контролю. Максимальний бал поточного контролю 70 балів													Підсумковий контроль проводиться наприкінці 4 семестру у формі екзамену та оцінюється від 1 до 30 балів					

IV РІК НАВЧАННЯ

Залік у 7 семестрі

Поточний контроль														Підсумковий контроль		Разом		
Модуль 7																		
Т1				Т2				Т3				Т4				Залік		100 б
Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 20 б		
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5			
		сам.р*				сам.р					сам.р			сам.р				
<p>Поточний контроль роботи проводиться 4 рази за кожну тему й щоразу оцінюється від 1 до 5 балів. Контроль самостійної роботи (сам.р)* складає не менше 30% від 80 балів поточного контролю. Максимальний бал поточного контролю 80 балів самостійної</p>														<p>Підсумковий контроль проводиться наприкінці 7 семестру у формі диф. заліку та оцінюється від 1 до 20 балів</p>				

Екзамен у 8 семестрі

Поточний контроль														Підсумковий контроль		Разом	
Модуль 8																	
Т1			Т2			Т3			Т4			Т5			Екзамен		100 б
Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 10 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 30 б		
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5			
		сам.р			сам.р			сам.р			сам.р			сам.р			
<p>Поточний контроль проводиться двічі за Тему №2 та 3 рази за кожну тему Т№1, Т№3, Т№4, Т№5 й щоразу оцінюється від 1 до 5 балів. Контроль самостійної роботи (сам.р)* складає не менше 30% від 70 балів поточного контролю. Максимальний бал поточного контролю 70 балів</p>														<p>Підсумковий контроль проводиться наприкінці 8 семестру у формі екзамену та оцінюється від 1 до 30 балів</p>			

Види робіт	Бали рейтингу		
<p>При виконанні музичних творів, здобувач впевнено відтворює текст напам'ять. Яскраво інтерпретує музичні твори, дотримуючись темпових та динамічних позначень. Виразно передає художній зміст твору (фразування, динамічний розвиток, характер). Систематично і результативно працює над удосконаленням виконавської техніки. Самостійно знаходить інформацію про композиторів, стиль, епоху, може дати визначення жанру твору, що виконує. Вільно володіє термінологією. Вільно орієнтується в стилістичних особливостях творів різних епох. Старанно виконує всі програмові вимоги. Здатен проаналізувати свою роботу над музичним матеріалом. Систематично готується до занять. Значну увагу приділяє самостійній роботі, проявляє творчу ініціативу при виконанні завдань з дисципліни. Приймає участь у концертах.</p>	100-90 балів	Високий	А
<p>Здобувач демонструє досить переконливий рівень втілення художніх образів творів, що виконуються. При виконанні музичних творів, впевнено відтворює текст напам'ять, дотримуючись авторських вказівок (відповідний темп, динаміка, штрихи, апікатура). Виразно передає характер твору (фразування, динамічний розвиток, цілісність твору). Самостійно знаходить інформацію про композиторів, стиль, епоху, може дати визначення жанру твору, що виконує. Систематично готується до занять. Здатен самостійно працювати та аналізувати свою роботу. Приймає участь у концертах.</p>	82-89 балів	Достатній	В
<p>Студент відтворює текст напам'ять, передає характер та художній зміст твору, виконує авторські вказівки (темп, динаміка, апікатура). Але не завжди демонструє переконливий рівень втілення художніх образів творів, що виконуються. Спостерігаються окремі помилки в розумінні стилістичних особливостей музичних творів. При виконанні допускає незначні помилки, які не заважають загальному сприйняттю твору. Виконує всі програмові вимоги, знає музичну термінологію. Володіє інформацією про композитора, його творчий спадок. Систематично готується до занять.</p>	74-81 балів	Достатній	С
<p>Студент володіє музичним матеріалом, але під час виконання припускає помилки в тексті та апікатурі. Недостатня наполегливість в напрямку оволодіння знаннями, уміннями, навичками, необхідними в професійній діяльності музиканта-виконавця, наявність досить суттєвих недоліків у розумінні</p>	64-73 балів	Серед	D

<p>змісту музичних творів. Художній зміст передає частково. Невпевнено володіє термінологією. Програмові вимоги виконує не повною мірою.</p>				
<p>Здобувач відтворює текст з метро-ритмічними та текстовими помилками, виконує елементарні вказівки автора. Не передає характер твору. Грає у невідповідному темпі. Не дотримується вказаних штрихів та динаміки. Слабо орієнтується в музично-теоретичних визначеннях. Не систематично готується до занять. Відсутність системності, наполегливості, старанності в оволодінні фаховими знаннями, уміннями, навичками, наявність суттєвих недоліків у професійній підготовці.</p>	<p>60-63 балів</p>	<p>Середній</p>	<p>Зараховано</p>	<p>E</p>
<p>Недбале ставлення до занять, постійне невиконання завдань, які передбачені навчальною програмою. Здобувач по нотах відтворює текст без відповідних штрихів та динаміки, не звертає уваги на аплікатуру, допускає метро-ритмічні помилки. Музичною термінологією володіє частково. Систематично не готується до занять, програмові вимоги не виконує.</p>	<p>35-59 незадовільно з можливістю повторної перездачі</p>	<p>Початковий</p>	<p>Не зараховано</p>	<p>FX</p>
<p>Завдання не виконане, знання з навчальної дисципліни відсутні. Велика кількість пропусків занять без поважних причин. Має мінімальні музично-теоретичні знання. Програмові вимоги систематично не виконує. Має слабкі практичні навички.</p>	<p>1-34 незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</p>		<p>Не зарахова</p>	<p>F</p>

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1 Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1.

Тема 1 Робота над технічним матеріалом:

- чотирьох октавна гама та арпеджіо;
 - гама подвійними нотами (терції, сексти, октави);
 - різні штрихи та їх комбінації;
- два-три етюди на різні види техніки.

Тема 2 Вивчення вправ і етюдів – важлива і невід’ємна частина навчального процесу. Основне призначення технічного матеріалу полягає в тому, щоб допомогти швидше і надійніше засвоїти художній репертуар.

Робота над технічним матеріалом включає в себе: вивчення мажорних й мінорних гам в три або чотири октави й арпеджіо у них (мінорний тризвук, мажорний тризвук, мінорний секстакорд, мажорний секстакорд, мажорний квартсекстакорд, мінорний квартсекстакорд, зменшений септакорд і домінантсептакорд); вдосконалення навиків гри хроматичної гама трьома типами аплікатури та систематичне вивчення цілотонної гама; відпрацювання навиків штрихової техніки, а також подвійних нот. Окрім гам, велике значення для розвитку техніки скрипаля мають різні види арпеджіо. Рекомендується вивчення системи арпеджіо за О. Шевчиком та К.Флешом.

Тема 3 Робота над поліфонією.

Формування у виконавців-скрипалів мислення, пов’язаного з інтонаційним, ритмічним, динамічним, естетичним та художнім осмисленням поліфонічних творів є необхідною для їх професійного становлення, а також розвиток музичного мислення та навички прослуховування поліфонічної тканини у творах Й. Баха і Г.Телемана.

Специфіки аплікатури при виконанні поліфонічного твору.

Робота над динамічним планом, артикуляцією, штрихами, фразуванням.

Розвиток навички концентрації уваги на тематичному матеріалі.

Опрацювання художнього змісту поліфонічного твору.

Тема 4 Робота над твором великої форми. Класична соната 2 або 4 частини.

Робота над твором великої форми. Класична соната.

Стилістичні особливості. Аналіз, будова творів великої форми.

Виявлення технічних складнощів.

Охоплення форми в цілому творах:

Й. Баха, Л. Бетховена, К. Дебюссі, Г. Телемана, Е. Ізаї, С. Франка.

Розвиток слухового контролю.

Робота над технікою, артикуляцією, динамікою.

Опрацювання мелізматики.

Робота над виконавською витримкою.

Тема 5 Робота над п’єсою кантиленного характеру (твори українських композиторів).

Аналіз структури твору. Охоплення форми в цілому. Жанровість, образність.

Розвиток емоційності. Робота над звуком, динамікою, артикуляцією, художнім образом. Формування досвіду художньої активності студента, постійного пошуку творчих рішень у створенні виконавських концепцій музичних творів минулого і сучасності, робота над подоланням сценічного хвилювання.

МОДУЛЬ 2.

Тема 1 Робота над технічним матеріалом **2 етюдів на різні види техніки.**

Вивчення етюдів та каприсів Р. Крейцера, П. Роде, Ш. Данкля, Н. Паганіні.

Робота над: аплікатурою, артикуляцією, штриховою технікою (плавні штрихи детаşe і легато, уривчасті мартеле і стакато, стрибкоподібні спіккато і сотійе, мішані, перехідні та комбіновані), динамікою, темпом, виконавською волею.

Тема 2 Робота над технічним матеріалом: **бемольні, мажорні та мінорні гами.**

Продовження вивчення гамового комплексу, а також штрихової техніки та подвійних нот та загальною постановкою апарату скрипаля. Робота над динамікою, темпом, витримкою та музично-художньою виразністю штрихів.

Тема 3 Робота над поліфонією.

Продовження роботи над розвитком музичного мислення та навички прослуховування поліфонічної тканини у творах:

Й. Баха, Г. Генделя, Е. Ізаї, Г. Телемана.

Специфіка аплікатури при виконанні поліфонічного твору.

Робота над динамічним планом, артикуляцією, штрихами, фразуванням та інтерпретацією.

Розвиток навички концентрації уваги на тематичному матеріалі.

Опрацювання художнього змісту поліфонічного твору.

Тема 4 Робота над твором великої форми. **Класична соната.**

Поняття «Сонатна форма».

Набуття навичок лаконічної гри, точності звуковидобування, уваги до штрихів, дотримання окремих або декількох звуків.

Виховання у здобувача таких якостей, як ясність гри та точність виконання всіх деталей тексту. Прищеплення культури та стилістики при виконанні класичної сонати.

Тема 5 Робота над п'єсою кантиленного характеру.

Формування й вдосконалення вміння наспівно й мелодично виконувати твори кантиленного характеру.

Робота над звуком, формою, якістю штрихів й змістом.

Формування навичок співставлення й поєднання силових (динамічних) рівнів, акцентів різного характеру й сили, поступових нюансів (посилення, послаблення), різної рельєфності.

Робота над мелодією, як головного компонента кантилени. Розвиток мелодії, її членування на побудови більшого та меншого масштабу, виявлення відносної важливості побудов.

Формування вміння володіти та використовувати тембральне забарвлення інструменту скрипка.

Роль частин руки при звуковидобуванні. Плече, передпліччя, зап'ясті, кисть, пальці.

МОДУЛЬ 3.

Тема 1 Робота над технічним матеріалом: **2-3** етюди або віртуозна п'єса.

Розвиток технічної майстерності.

Формування універсальних прийомів.

Фізичні тренування для досягнення витримки всього апарату та укріплення пальців.

Формування почуття ритму, якісного звуку та відчуття грифу.

Підготовка до подолання труднощів, що намічені в індивідуальному плані твору.

Розширення технічних можливостей студента. Поглиблення технічних навичок.

Тема 2 Робота над поліфонічним твором.

Формування навичок поліфонічного мислення. Комплексний вплив на наочно-дієвий, наочно-образний й словесно-логічний компоненти поліфонічного мислення.

Формування слухових уявлень, звукових «образів» голосів, що контрапунктують.

Формування навички художньої інтерпретації.

Прищеплення навички поетапного засвоєння поліфонічних прийомів.

Тема 3 Робота над твором великої форми (за бажанням окремі частини сонат, концертів, варіацій).

Формування вміння досягати єдності, цілності виконання при дотриманні тематичної та динамічної контрастності.

Формування у здобувачів вміння переключення на новий музичний образ, блискавичних та барвистих музично-слуховою уявлень, а також перебудовувати свій апарат для звуковидобування певного характеру звучання.

Тема 4 Робота над творами середньої форми (1-2 п'єси).

Формування навичок співставлення й поєднання силових (динамічних) рівнів, акцентів різного характеру й сили, поступових нюансів (посилення, послаблення), різної рельєфності.

Робота над специфічними скрипковими засобами фразування, динамікою як засобом фразування, темпом та агогічними відхиленнями від нього.

Виявлення ідейно-художнього змісту твору.

МОДУЛЬ 4.

Тема 1 Робота над твором великої форми: Концерт 1 частина або 2-3 частини.

Розвиток у скрипаля музичної пам'яті (гра напам'ять), музичного слуху при роботі над інтонацією і самоконтролю (грамотне виконання своєї партії).

Робота над чітким виконання заданих метро-ритмічних формул та досягнення єдиного ритмічного пульсу в ансамблі з концертмейстером.

Фізичні тренування для досягнення витримки всього апарату та укріплення пальців.

Підготовка до подолання труднощів, що намічені в індивідуальному плані твору.

Розширення технічних можливостей студента. Поглиблення виконавських навичок.

Тема 2 Робота над поліфонічним твором.

Формування навички застосування системи уявлень і понять, що відображають специфічні закономірності поліфонічного викладення й розвитку.

Комплексне використання літературно-художніх, асоціативно-образних прийомів, що активізують поліфонічне мислення.

Засвоєння загальноновизнаних у скрипковій педагогіці засобів роботи над

багатоголосним твором.

Переломлення елементів наочно-образного мислення в поліфонічному мисленні у вигляді асоціативних образів, метафор, просторових уявлень.

Тема 3 Робота над твором великої форми (за бажанням окремі частини сонат, концертів, варіацій).

Виховання вміння глибокого занурення у суть музичного образу та вироблення відповідних виконавських дій.

Загострення уваги студентів на структурі твору. Знаходження зв'язку зі змістом.

Виразний сенс протиставлення у розробці музичних образів.

Аналіз ладо-тонального забарвлення тем побічної та заключної партій.

Тема 4 Робота над творами середньої форми (2 різнохарактерні п'єси)

Робота над оволодінням інтерпретаційних умінь.

Розвиток музичних здібностей скрипаля (музичний слух, музична пам'ять, відчуття метро-ритму тощо).

Формування виконавської манери та сценічної культури.

Поняття термінів «глибокий звук», «легкий звук», «густий звук», «прозорий звук», «жорсткий звук».

Робота над мелодією, як головного компонента кантилени. Розвиток мелодії, її членування на побудови більшого та меншого масштабу, виявлення відносної важливості побудов.

МОДУЛЬ 5.

Тема 1 Робота над концертним етюдом.

Основні закономірності та прийоми роботи при розучуванні концертного етюду:

- ознайомлювальний етап.
- формування навичок детального опрацювання матеріалу (робота над засвоєнням музичного матеріалу).
- заключний етап роботи над концертним етюдом – формування цілісного музично-виконавського образу та його реальне втілення у виконанні.

Тема 2 Робота над поліфонічним твором. Переломлення елементів наочно-образного мислення в поліфонічному мисленні у вигляді асоціативних образів, метафор, просторових уявлень.

Переломлення елементів наочно-образного мислення в поліфонічному мисленні у вигляді графічно наочної багатошаровості музичного тексту.

Переломлення елементів наочно-образного мислення в поліфонічному мисленні у вигляді слухових звукообразах, уявних багатоголосних співзвуч.

Формування навички вміння виконавця надати кожному голосу поліфонії індивідуальну темброво-динамічне забарвлення.

Тема 3 Робота над твором великої форми (частини сонат, в тому числі повільна частина класичної сонати, концерту, варіацій).

Аналіз ладо-тонального забарвлення тем побічної та заключної партій.

Формування стійкості при виконанні. Виховання почуття ритму, вміння взяти вірний темп. Орієнтування на складні епізоди твору. Наповнення змістом пауз.

Тема 4 Робота над твором середньої форми (2 різнохарактерні п'єси).

Формування умінь теоретичного аналізу твору (визначення тонального плану, динаміки, агогіки, виконавських труднощів та методів їх подолання), визначення інтерпретаційного плану та виконавських прийомів щодо його реалізації; детальна робота над складними місцями (відпрацювання навичок виконання складних аплікатурних і штрихових прийомів), фразуванням, динамікою, агогікою; робота над метро-ритмом, виконання окремих прийомів у повільному темпі з поступовим ускладненням завдань; виконання твору у визначеному автором темпі; визначення завдань для подальшої роботи студента над інструментальним твором; поетапне вивчення студентом окремих частин твору з ускладненням навчальних завдань; доскональне вивчення твору (або окремих його частин), готовність до концертного виконання твору на заліку, екзамені.

МОДУЛЬ 6.

Тема 1 Робота над концертним етюдом.

Формування базових основ «технології» роботи над художнім образом твору при його розучуванні в класі та самостійно.

Техніка у концертному етюді, як поняття сукупності виконавських засобів, що забезпечують адекватне втілення музики в її акустичних та змістовних характеристиках – темп, ритм, тембри, динаміка, штрихи, тощо.

Область звуко-висотна, просторова (чиста гра, потрапляння на потрібні ноти, тощо). Область барвіста (володіння тембрами, динамікою, позиційною грою, лінійною та нелінійною аплікатурою, тощо).

Тема 2 Робота над поліфонічним твором.

Розвиток музичного мислення, засвоєння принципів розподілу тематичного матеріалу твору, координація функцій рук виконавця, формування навичок читання поліфонічної фактури з аркуша.

Детальна робота над складними місцями (відпрацювання навичок виконання складних аплікатурних і штрихових прийомів), фразуванням, динамікою, агогікою.

Тема 3 Робота над твором великої форми (частини сонат, в тому числі повільна частина класичної сонати, концерту, варіацій).

Загострення уваги здобувачів на структурі твору. Знаходження зв'язку зі змістом.

Виразний сенс протиставлення у розробці музичних образів.

Розвиток музичної думки в сонатній формі.

Аналіз ладо-тонального забарвлення тем побічної та заключної партій.

Реприза, як результат розвитку, що передував.

Формування стійкості при виконанні. Виховання почуття ритму, вміння взяти вірний темп. Орієнтування на складні епізоди твору. Наповнення змістом пауз.

Формування тематичної єдності та цільності форми.

Тема 4 Робота над твором середньої форми (1-2 п'єси), в тому числі віртуозного характеру.

Поняття «висота звука», «сила звука», «тембр», «ліга» в кантилені.

Формування навиків позиційної та непозиційної гри на скрипці за допомогою художнього матеріалу.

Удосконалення вміння застосовувати зміни звукової форми (тембрового забарвлення). Розподіл звукових рівнів між голосами, нюансування голосів.

МОДУЛЬ 7.

Тема 1 Робота над концертним етюдом.

Питання аплікатури та застосування методу варіантів у технічній роботі.

Принцип повільної гри при розучуванні концертного етюду, що зумовлена слуховою уявою (внутрішній спів), передує руху і є умовою для формування звуко-висотної точності виконання й слухового запам'ятовування музики.

Принцип роботи «по шматках» – усі види розділу фактури музичного твору з метою кращого її вивчення.

Тема 2 Робота над поліфонічним твором.

Розвиток сенсорних та інтелектуальних здібностей здобувача через поліфонічне мислення. Розподіл уваги. Порівняння подібності та різноманітності мелодичного змісту голосів, їх контролювання при виконанні.

Поліфонія – як форма мислення. Опанування пізнавального процесу, який вбирає в себе ланцюг розумових операцій, що притаманний інтелектуальній діяльності.

Розгляд структури поліфонічного мислення під кутом специфічного аналітичного мислення, зокрема здібності втілювати через гру іманентного змісту декількох мелодичних ліній.

Тема 3 Робота над твором великої форми: класична соната, концерт (частини за вибором) або варіації.

Розвиток володіння драматургічними навичками.

Знайомство з особливостями музичної мови періоду класицизму.

Виховання почуття класичної форми, ритмічної стійкості виконання.

Робота над проблемою охоплення форми. Об'єм музичного твору. Протиставлення та характеристичність тем. Драматургія. Стійкість темпу. Образна різноманітність.

Тема 4 Робота над твором великої форми. Концерт 1 частина або 2-3 частини, (каденція)

Розвиток музичних здібностей здобувача (музичний слух, музична пам'ять, відчуття метро-ритму). Формування виконавської техніки, стилю та інтерпретації студента у процесі вивчення художнього твору.

МОДУЛЬ 8.

Підготовка до публічного виступу. **Опрацювання 5 творів** з програми до Державного іспиту:

- **поліфонічний твір;**
- **соната 1 частина або варіації;**
- **1 концертний етюд;**
- **п'єса віртуозного або кантиленного характеру;**
- **п'єса українського композитора.**

Робота над:

- стильовими ознаками технічних формул, що притаманні певним стилям епох;
- над технічними труднощами;
- досконалою виконавською формою творів програми;
- сценічною витримкою;
- стійкістю темпу;

- образною різноманітністю;
- звуковою колоризацією;
- усунення зайвих рухів й напруги;
- опанування програми в цілому;
- поєднання емоційного та інтелектуального ставлення до виконавського процесу;
- набуттям осмисленої виконавської волі;
- артистичністю;
- активізація творчих якостей.

6.2 Структура навчальної дисципліни

ТЕМА	Кількість годин					
	Денна форма			Заочна форма		
	всього	індивідуальні	самостійні	всього	індивідуальні	самостійні
I рік навчання						
МОДУЛЬ 1.						
Тема 1 Робота над технічним матеріалом. 1 етюд на мілку техніку середнього та складного рівнів.	18	9	9	19	3	16
Тема 2 Вивчення вправ і етюдів.	18	9	9	17	2	15
Тема 3 Робота над поліфонією. Розвиток музичного мислення та навички прослуховування поліфонічної тканини у творах барокової доби.	19	10	9	19	3	16
Тема 4 Робота над твором великої форми. Класична соната 2 або 4 частини.	19	10	9	19	3	16
Тема 5 Робота над п'єсою кантиленного характеру.	19	10	9	19	3	16
Разом:	93	48	45	93	14	79
МОДУЛЬ 2.						
Тема 1 Робота над технічним матеріалом 2 етюди на різні види техніки.	18	9	9	19	3	16
Тема 2 Робота над технічним матеріалом: бемольні, мажорні та мінорні гами.	18	9	9	17	2	15
Тема 3 Робота над поліфонією. Продовження роботи над розвитком музичного мислення та навички прослуховування поліфонічної тканини у творах барокової доби.	19	10	9	19	3	16
Тема 4 Робота над твором великої форми. Класична соната.	19	10	9	19	3	16
Тема 5 Робота над п'єсою кантиленного характеру.	19	10	9	19	3	16
Разом:	93	48	45	93	14	79

II рік навчання						
МОДУЛЬ 3.						
Тема 1 Робота над технічним матеріалом: 2-3 етюди або віртуозна п'єса.	23	12	11	19	3	16
Тема 2 Робота над поліфонічним твором. Формування навичок поліфонічного мислення.	24	12	12	17	2	15
Тема 3 Робота над твором великої форми (за бажанням окремі частини сонат, концертів, варіацій).	23	12	11	19	3	16
Тема 4 Робота над твором середньої форми (1-2 п'єси).	23	12	11	19	3	16
Разом:	93	48	45	93	14	79
МОДУЛЬ 4.						
Тема 1 Робота над твором великої форми: Концерт 1 частина або 2-3 частини).	23	12	11	23	3	20
Тема 2 Робота над поліфонічним твором.	24	12	12	23	4	19
Тема 3 Робота над твором великої форми (за бажанням окремі частини сонат, концертів, варіацій).	23	12	11	24	4	20
Тема 4 Робота над п'єсою середньої форми (2 різнохарактерні п'єси)	23	12	11	23	3	20
Разом:	93	48	45	93	14	79
III рік навчання						
МОДУЛЬ 5.						
Тема 1 Робота над концертним етюдом.	23	12	11	23	3	20
Тема 2 Робота над поліфонічним твором.	24	12	12	23	4	19
Тема 3 Робота над твором великої форми (частина сонат, в тому числі повільна частина класичної сонати, концерту, варіацій).	24	12	12	24	4	20
Тема 4 Робота над твором середньої форми (2 різнохарактерні п'єси).	23	12	11	23	3	20
Разом:	94	48	46	93	14	79
МОДУЛЬ 6.						
Тема 1 Робота над концертним етюдом.	23	12	11	23	3	20
Тема 2 Робота над поліфонічним твором.	24	12	12	23	4	19
Тема 3 Робота над твором великої форми (частини сонат, в тому числі повільна частина класичної сонати, концерту, варіацій).	24	12	12	24	4	20
Тема 4 Робота над твором середньою формою (1-2 п'єси), в тому числі віртуозного характеру.	23	12	11	23	3	20
Разом:	94	48	46	93	14	79
IV рік навчання						
МОДУЛЬ 7.						
Тема 1 Робота над концертним етюдом.	24	12	12	23	3	20
Тема 2 Робота над поліфонічним твором.	24	12	12	25	4	21
Тема 3 Робота над твором великої форми:	24	12	12	24	4	20

класична соната, концерт (частина за вибором) або варіації.						
Тема 4 Робота над твором великої форми. Концерт 1 частина або 2-3 частини, (каденція).	23	12	11	23	3	20
Разом:	95	48	47	95	14	81
МОДУЛЬ 8.						
Тема 1 Поліфонічний твір	18	9	9	21	4	17
Тема 2 Соната 1 частина або варіації	18	9	9	19	3	16
Тема 3 1 концертний етюд	20	10	10	19	3	16
Тема 4 П'єса віртуозного або кантиленного характеру	20	10	10	19	3	16
Тема 5 П'єса українського композитора	19	10	9	19	3	16
Разом:	95	48	47	97	16	81
	денне			заочне		
Загальний обсяг годин:	750	384	366	750	114	636
Концертна програма підсумкової Державної атестації включає в себе:						
1) Поліфонічний твір						
2) Твір великої форми – класична сонату (1 частина) або варіації						
3) П'єса віртуозного або кантиленного характеру						
4) П'єса українського композитора						

6.3 Самостійна робота (денна, заочна форми)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна ф.	Заочна ф.
	МОДУЛЬ 1.		
1	Тема 1 Робота над технічним матеріалом: <ul style="list-style-type: none"> - чотирьохоктавна гама та арпеджіо; - гама подвійними нотами (терції, сексти, октави); - різні штрихи та їх комбінації; - два-три етюди на різні види техніки. 	9	16
2	Тема 2 Вивчення вправ і етюдів – важлива і невід'ємна частина навчального процесу. Основне призначення технічного матеріалу полягає в тому, щоб допомогти швидше і надійніше засвоїти художній репертуар. Робота над технічним матеріалом включає в себе: вивчення мажорних й мінорних гам в три або чотири октави й арпеджіо у них (мінорний тризвук, мажорний тризвук, мінорний сектакорд, мажорний сектакорд, мажорний квартсектакорд, мінорний квартсектакорд, зменшений септакорд і домінантсептакорд); вдосконалення навиків гри хроматичної гама трьома типами аплікатури та	9	15

	<p>систематичне вивчення цілотонної гами; відпрацювання навиків штрихової техніки, а також подвійних нот.</p> <p>Крім гам, велике значення для розвитку техніки скрипалів мають різні види арпеджіо. Рекомендується вивчення системи арпеджіо за О. Шевчиком та К.Флешом.</p>		
3	<p>Тема 3 Робота над поліфонією.</p> <p>Формування у виконавців-скрипалів мислення, пов'язаного з інтонаційним, ритмічним, динамічним, естетичним та художнім осмисленням поліфонічних творів є необхідною для їх професійного становлення, а також розвиток музичного мислення та навички прослуховування поліфонічної тканини у творах Й. Баха і Г. Телемана.</p> <p>Специфіки аплікатури при виконанні поліфонічного твору.</p> <p>Робота над динамічним планом, артикуляцією, штрихами, фразуванням.</p> <p>Розвиток навички концентрації уваги на тематичному матеріалі.</p> <p>Опрацювання художнього змісту поліфонічного твору.</p>	9	16
4	<p>Тема 4 Робота над твором великої форми. Класична соната.</p> <p>Стилістичні особливості. Аналіз, будова творів великої форми.</p> <p>Виявлення технічних складнощів.</p> <p>Охоплення форми в цілому у творах: Й. Баха, Л. Бетховена, К. Дебюссі, Г. Телемана, Е. Ізаї, С. Франка.</p> <p>Розвиток слухового контролю.</p> <p>Робота над технікою, артикуляцією, динамікою.</p> <p>Опрацювання мелізматики.</p> <p>Робота над виконавською витримкою.</p>	9	16
5	<p>Тема 5 Робота над п'єсою кантиленного характеру.</p> <p>Аналіз структури твору. Охоплення форми в цілому.</p> <p>Жанровість, образність.</p> <p>Розвиток емоційності.</p> <p>Робота над різноманітними виконавськими прийомами: звуковидобування, аплікатура, динаміка, артикуляція.</p> <p>Робота над художнім образом.</p>	9	16
	Всього по I модулю:	45	79

	МОДУЛЬ 2.	Денна ф.	Заочна ф.
6	<p>Тема 1 Робота над технічним матеріалом 2 етюди на різні види техніки. Вивчення етюдів та каприсів: Р. Крейцера, П. Роде, Ш. Данкля, Н. Паганіні. Робота над: аплікатурою, артикуляцією, штриховою технікою (плавні штрихи деташе і легато, уривчасті мартеле і стакато, стрибкоподібні спіккато і сотійє, мішані, перехідні та комбіновані), динамікою, темпом, виконавською волею.</p>	9	16
7	<p>Тема 2 Робота над технічним матеріалом: бемольні, мажорні та мінорні гами. Продовження вивчення гамового комплексу, а також штрихової техніки та подвійних нот та загальною постановкою апарату скрипаля. Робота над динамікою, темпом, витримкою та музично-художньою виразністю штрихів.</p>	9	15
8	<p>Тема 3 Робота над поліфонією. Продовження роботи над розвитком музичного мислення та навички прослуховування поліфонічної тканини у творах Й. Баха, Г. Генделя, Е. Ізаї, Г. Телемана. Специфіка аплікатури при виконанні поліфонічного твору. Робота над динамічним планом, артикуляцією, штрихами, фразуванням та інтерпретацією. Розвиток навички концентрації уваги на тематичному матеріалі. Опрацювання художнього змісту поліфонічного твору.</p>	9	16
9	<p>Тема 4 Робота над твором великої форми. Класична соната. Поняття Сонатна форма. Набуття навичок лаконічної гри, точності звуковидобування, уваги до штрихів, дотримання окремих або декількох звуків. Виховання у здобувача таких якостей, як ясність гри та точність виконання всіх деталей тексту. Прищеплення культури та стилістики при виконанні класичної сонати.</p>	9	16
10	<p>Тема 5 Робота над п'єсою кантиленного характеру. Формування й вдосконалення вміння наспівно й мелодично виконувати твори кантиленного</p>	9	16

	<p>характеру. Робота над звуком, формою, якістю штрихів й змістом. Формування навичок співставлення й поєднання силових (динамічних) рівнів, акцентів різного характеру й сили, поступових нюансів (посилення, послаблення), різної рельєфності. Робота над мелодією, як головного компонента кантилени. Розвиток мелодії, її членування на побудови більшого та меншого масштабу, виявлення відносної важливості побудов. Формування вміння володіти та використовувати тембральне забарвлення інструменту скрипка. Роль частин руки при звуковидобуванні. Плече, передпліччя, зап'ясті, кисть, пальці.</p>		
	Всього по 2 модулю:	45	16
	МОДУЛЬ 3	Денна ф.	Заочна ф.
11	<p>Тема 1 Робота над технічним матеріалом: 2-3 етюди або віртуозна п'єса. Розвиток технічної майстерності. Формування універсальних прийомів. Фізичні тренування для досягнення витримки всього апарату та укріплення пальців. Формування почуття ритму, якісного звуку та відчуття грифу. Підготовка до подолання труднощів, що намічені в індивідуальному плані твору. Розширення технічних можливостей здобувача. Поглиблення технічних навичок.</p>	11	16
12	<p>Тема 2 Робота над поліфонічним твором. Робота над поліфонічним твором. Формування навичок поліфонічного мислення. Комплексний вплив на наочно-дієвий, наочно-образний й словесно-логічний компоненти поліфонічного мислення. Формування слухових уявлень, звукових «образів» голосів, що контрапунктують. Формування навички художньої інтерпретації. Прищеплення навички поетапного засвоєння поліфонічних прийомів.</p>	12	15
13	<p>Тема 3 Робота над твором великої форми (за бажанням окремі частини сонат, концертів, варіацій). Формування вміння досягати єдності, цільності виконання при дотриманні тематичної та динамічної</p>	11	16

	контрастності. Формування у здобувачів вміння переключення на новий музичний образ, блискавичних та барвистих музично-слуховою уявлень, а також перебудовувати свій апарат для звуковидобування певного характеру звучання.		
14	Тема 4 Робота над творами середньої форми (1-2 п'єси). Формування навичок співставлення й поєднання силових (динамічних) рівнів, акцентів різного характеру й сили, поступових нюансів (посилення, послаблення), різної рельєфності. Робота над специфічними скрипковими засобами фразування, динамікою як засобом фразування, темпом та агогічними відхиленнями від нього. Виявлення ідейно-художнього змісту твору.	11	16
	Всього по 3 модулю:	45	79
	МОДУЛЬ 4	Денна ф.	Заочна ф.
15	Тема 1 Робота над твором великої форми: Концерт 1 частина або 2-3 частини. Розвиток музичної пам'яті (гра напам'ять), музичного слуху при роботі над інтонацією і самоконтролю (грамотне виконання своєї партії). Робота над чітким виконання заданих метро-ритмічних формул та досягнення єдиного ритмічного пульсу в ансамблі з концертмейстером. Фізичні тренування для досягнення витримки всього апарату та укріплення пальців. Підготовка до подолання труднощів, що намічені в індивідуальному плані твору. Розширення технічних можливостей студента. Поглиблення виконавських навичок.	11	20
16	Тема 2 Робота над поліфонічним твором. Формування навички застосування системи уявлень і понять, що відображають специфічні закономірності поліфонічного викладення й розвитку. Комплексне використання літературно-художніх, асоціативно-образних прийомів, що активізують поліфонічне мислення. Засвоєння загальнонавчаних у скрипковій педагогіці засобів роботи над багатоголосним твором. Переломлення елементів наочно-образного мислення в поліфонічному мисленні у вигляді	12	19

	асоціативних образів, метафор, просторових уявлень.		
17	Тема 3 Робота над твором великої форми (за бажанням окремі частини сонат, концертів, варіацій). Виховання вміння глибокого занурення у суть музичного образу та вироблення відповідних виконавських дій. Загострення уваги на структурі твору. Знаходження зв'язку зі змістом. Виразний сенс протиставлення у розробці музичних образів. Аналіз ладо-тонального забарвлення тем побічної та заключної партій.	11	20
18	Тема 4 Робота над творами середньої форми (2 різнохарактерні п'єси). Робота над оволодінням інтерпретаційних умінь. Розвиток музичних здібностей (музичний слух, музична пам'ять, відчуття метро-ритму тощо). Формування виконавської манери та сценічної культури. Поняття термінів «глибокий звук», «легкий звук», «густий звук», «прозорий звук», «жорсткий звук». Робота над мелодією, як головного компонента кантилени. Розвиток мелодії, її членування на побудови більшого та меншого масштабу, виявлення відносної важливості побудов.	11	20
	Всього по 4 модулю:	45	79
	МОДУЛЬ 5	Денна ф.	Заочна ф.
19	Тема 1 Робота над концертним етюдом. Основні закономірності та прийоми роботи при розучуванні концертного етюду: - ознайомлювальний етап. - формування навичок детального опрацювання матеріалу (робота над засвоєнням музичного матеріалу). - заключний етап роботи над концертним етюдом – формування цілісного музично-виконавського образу та його реальне втілення у виконанні.	11	20
20	Тема 2 Робота над поліфонічним твором. Переломлення елементів наочно-образного мислення в поліфонічному мисленні у вигляді асоціативних образів, метафор, просторових уявлень. Переломлення елементів наочно-образного мислення в поліфонічному мисленні у вигляді	12	19

	<p>графічно наочної багатозаровості музичного тексту. Переломлення елементів наочно-образного мислення в поліфонічному мисленні у вигляді слухових звукообразах, уявних багатоголосних співзвуч.</p> <p>Формування навички вміння виконавця надати кожному голосу поліфонії індивідуальну темброво-динамічне забарвлення.</p>		
21	<p>Тема 3 Робота над твором великої форми (частини сонат, в тому числі повільна частина класичної сонати, концерту, варіацій).</p> <p>Аналіз ладо-тонального забарвлення тем побічної та заключної партій.</p> <p>Формування стійкості при виконанні. Виховання почуття ритму, вміння взяти вірний темп. Орієнтування на складні епізоди твору. Наповнення змістом пауз.</p>	12	20
22	<p>Тема 4 Робота над твором середньої форми (2 різнохарактерні п'єси).</p> <p>Формування уміння теоретичного аналізу твору (визначення тонального плану, динаміки, агогіки, виконавських труднощів та методів їх подолання), визначення інтерпретаційного плану та виконавських прийомів щодо його реалізації; детальна робота над складними місцями (відпрацювання навичок виконання складних аплікатурних і штрихових прийомів), фразуванням, динамікою, агогікою; робота над метро-ритмом, виконання окремих прийомів у повільному темпі з поступовим ускладненням завдань; виконання твору у визначеному автором темпі; визначення завдань для подальшої роботи здобувача над інструментальним твором; поетапне вивчення студентом окремих частин твору з ускладненням навчальних завдань; доскональне вивчення твору (або окремих його частин), готовність до концертного виконання твору на заліку, екзамені.</p>	11	20
	Всього по 5 модулю:	46	79
	МОДУЛЬ 6	Денна ф.	Заочна ф.
23	<p>Тема 1 Робота над концертним етюдом.</p> <p>Формування базових основ «технології» роботи над художнім образом твору при його розучуванні в класі та самостійно.</p> <p>Техніка у концертному етюді, як поняття сукупності</p>	11	20

	<p>виконавських засобів, що забезпечують адекватне втілення музики в її акустичних та змістовних характеристиках – темп, ритм, тембри, динаміка, штрихи, тощо.</p> <p>Область звуко-висотна, просторова (чиста гра, потрапляння на потрібні ноти, тощо).</p> <p>Область барвіста (володіння тембрами, динамікою, позиційною грою, лінійною та нелінійною аплікатурою, тощо).</p>		
24	<p>Тема 2 Робота над поліфонічним твором.</p> <p>Розвиток музичного мислення, засвоєння принципів розподілу тематичного матеріалу твору, координація функцій рук виконавця, формування навичок читання поліфонічної фактури з аркуша.</p> <p>Детальна робота над складними місцями (відпрацювання навичок виконання складних аплікатурних і штрихових прийомів), фразуванням, динамікою, агогікою.</p>	12	19
25	<p>Тема 3 Робота над твором великої форми (частини сонат, в тому числі повільна частина класичної сонати, концерту, варіацій).</p> <p>Загострення уваги на структурі твору. Знаходження зв'язку зі змістом.</p> <p>Виразний сенс протиставлення у розробці музичних образів.</p> <p>Розвиток музичної думки в сонатній формі.</p> <p>Аналіз ладо-тонального забарвлення тем побічної та заключної партій.</p> <p>Реприза, як результат розвитку, що передував.</p> <p>Формування стійкості при виконанні. Виховання почуття ритму, вміння взяти вірний темп.</p> <p>Орієнтування на складні епізоди твору. Наповнення змістом пауз.</p> <p>Формування тематичної єдності та цільності форми.</p>	12	20
26	<p>Тема 4 Робота над твором середньої форми (1-2 п'єси), в тому числі віртуозного характеру.</p> <p>Поняття «висота звука», «сила звука», «тембр», «ліга» в кантилені.</p> <p>Формування навиків позиційної та непозиційної гри на скрипці за допомогою художнього матеріалу.</p> <p>Удосконалення вміння застосовувати зміни звукової форми (тембрового забарвлення). Розподіл звукових рівнів між голосами, нюансування голосів.</p>	11	20
	Всього по 6 модулю:	46	79
	МОДУЛЬ 7	Денна ф.	Заочна ф.

27	<p>Тема 1 Робота над концертним етюдом.</p> <p>Питання аплікатури та застосування методу варіантів у технічній роботі.</p> <p>Принцип повільної гри при розучуванні концертного етюду, що зумовлена слуховою уявою (внутрішній спів), передує руху і є умовою для формування звуко-висотної точності виконання й слухового запам'ятовування музики.</p> <p>Принцип роботи «по шматках» – усі види розділу фактури музичного твору з метою кращого її вивчення.</p>	12	20
28	<p>Тема 2 Робота над поліфонічним твором.</p> <p>Розвиток сенсорних та інтелектуальних здібностей студента-скрипаля через поліфонічне мислення. Розподіл уваги. Порівняння подібності та різноманітності мелодичного змісту голосів, їх контролювання при виконанні.</p> <p>Поліфонія – як форма мислення. Опанування пізнавального процесу, який вбирає в себе ланцюг розумових операцій, що притаманний інтелектуальній діяльності.</p> <p>Розгляд структури поліфонічного мислення під кутом специфічного аналітичного мислення, зокрема здібності втілювати через гру іманентного змісту декількох мелодичних ліній.</p>	12	21
29	<p>Тема 3 Робота над твором великої форми: класична соната, концерт (частини за вибором) або варіації.</p> <p>Розвиток володіння драматургічними навичками.</p> <p>Знайомство з особливостями музичної мови періоду класицизму.</p> <p>Виховання почуття класичної форми, ритмічної стійкості виконання.</p> <p>Робота над проблемою охоплення форми. Об'єм музичного твору. Протиставлення та характеристичність тем. Драматургія. Стійкість темпу. Образна різноманітність.</p>	12	20
30	<p>Тема 4 Робота над твором великої форми. Концерт 1 частина або 2-3 частини (каденція)</p> <p>Розвиток музичних здібностей (музичний слух, музична пам'ять, відчуття метро-ритму).</p> <p>Формування виконавської техніки, стилю та інтерпретації здобувача у процесі вивчення художнього твору.</p>	11	20
Всього по 7 модулю:		47	81

МОДУЛЬ 8			
	<p>Підготовка до публічного виступу. Опрацювання 5 творів з програми до Державного іспиту:</p> <ul style="list-style-type: none"> - поліфонічний твір; - соната 1 частина або варіації; - 1 концертний етюд; - п'єса віртуозного або кантиленного характеру; - п'єса українського композитора. <p>Робота над:</p> <ul style="list-style-type: none"> - стильовими ознаками технічних формул, що притаманні певним стилям епох; - над технічними труднощами; - досконалою виконавською формою творів програми; - сценічною витримкою; - стійкістю темпу; - образною різноманітністю; - звуковою колоризацією; - усунення зайвих рухів й напруги; - опанування програми в цілому; - поєднання емоційного та інтелектуального ставлення до виконавського процесу; - набуття осмисленої виконавської волі; - артистичністю; - активізація творчих якостей студента. 		
		Денна ф.	Заочна ф.
31	Тема 1 Поліфонічний твір.	9	17
32	Тема 2 Твір великої форми – класична сонату (1 частина) або варіації	9	16
33	Тема 3 1 концертний етюд	10	16
34	Тема 4 П'єса віртуозного або кантиленного характеру	10	16
35	Тема 5 П'єса українського композитора	9	16
	Всього по 8 модулю:	47	81
		Денна ф.	Заочна ф.
	Разом годин:	366	636

7. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Інструменти та обладнання: музичні інструменти скрипка, фортепіано, рояль, метроном; репетиційна база, бібліотечний фонд, спеціально обладнане приміщення для концертних заходів; база виконавської практики відповідно до навчальної програми; комп'ютерне та програмне забезпечення, мультимедійні засоби у сфері музичної діяльності.

Аудиторний фонд:

- навчальний корпус
- концертний зал №1
- концертні аудиторії – №33
- класи скрипки № 24, 34, 48, 55
- точки бездротового доступу до мережі інтернет– клас №34, 53
- нотна бібліотека, її структура: читальний зал, абонемент навчальної літератури та нотної літератури;
- навчальні плани;
- навчально-методичні комплекси дисциплін.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає використання LMS Moodle - інтегрованої комп'ютерної системи закладу вищої освіти.

Методи навчання

За джерелом передачі і сприйняття навчальної інформації (перцептивний метод):

- Словесні: розповідь, пояснення
- Наочний: демонстрація, вправи, практичні досліди

За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації:

- Дедуктивний
- Аналітичний
- Інформативно-рецептивний
- Синтетичний

За ступенем самостійності мислення здобувачів під час оволодіння знаннями:

- Репродуктивний
- Частково-пошуковий

За ступенем управління навчальною роботою (метод управління навчанням):

- Навчальна робота під керівництвом викладача
- Самостійна робота здобувачів
- Робота з конспектом, книгою, музичним матеріалом, інтернет-

ресурсами, музичними словниками

Метод стимулювання інтересу до предмету:

- Створення ситуації пізнавальної новизни
- Створення ситуації зацікавленості
- Створення ситуації емоційно-етичних переживань

Метод стимулювання обов'язків і відповідальності під час навчання:

- Висунення вимог
- Вправи з виконання вимог
- Заохочення успіху в навчанні
- Осуд недоліків у навчанні

Метод усного контролю:

- Індивідуальне опитування (демонстрація самопідготовки)
- Виконавський залік чи іспит
- Прослуховування музичних творів.

8. Методичні рекомендації

8.1 Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи.

Самостійна робота є важливим елементом всієї системи підготовки у вищому навчальному закладі будь-якої форми навчання і сприяє кращому засвоєнню та ефективному опануванню навчального матеріалу. Проводиться з метою отримання нових знань, їх закріплення, розширення та поглиблення є складником його навчання. Викладач допомагає відпрацювати музичний матеріал, дає конкретні вказівки щодо обсягів, напрямів самостійної роботи.

Самостійна робота здобувачів охоплює:

- Теоретичний аналіз творів програми;
- Розбір твору: читання по нотах, визначення аплікатури;
- Ескізне вивчення творів;
- Художньо-музичний аналіз твору;
- Вивчення твору напам'ять
- Доведення твору до концертного стану.

Самостійна робота носить систематичний характер є обов'язковою. Формування та розвиток навичок самостійної діяльності студента передбачає:

- Аналіз та синтез
- Самоконтроль та самооцінка
- Активність
- Ініціативність
- Творчий підхід

Зміст самостійної роботи здобувачів у межах вивчення дисципліни *«Спеціальний інструмент «скрипка»* визначається робочою програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача. Самостійна робота здобувача проявляється в опрацюванні спеціальної літератури, в умінні вільно орієнтуватися у стилях і жанрах, аналізувати і давати оцінку власному виконанню музичного твору.

Приблизний репертуарний список

Гами і вправи

1. І. Гржималі – Вправи в гамах
2. О. Шевчик – Школа скрипкової техніки.
3. Г. Шрадик – Вправи, т. I, II, III.
4. К. Флеш – Гами і арпеджіо для скрипки

Етюди

1. Г. Венявський – Вісім етюдів для однієї скрипки, Вісім етюдів для двох скрипок.
2. П. Гавіньє – 24 етюди
3. Ш. Данкля – 50 щоденних етюдів-вправ.
4. Я. Донт – 24 етюди.
5. Г. Кайзер – Етюди (т. т. II, III).
6. Р. Крейцер – 42 Етюди.
7. П. Локателлі – 24 каприси
8. О. Львов – 24 етюди
9. Ф. Мазас – Етюди (тт. I, II).
10. Н. Паганіні – 24 каприси.
11. П. Роде – 24 каприси.
12. О. Станко – Етюди
13. Ф. Фіорілло – 36 етюдів.
14. Г. Шрадик – 25 етюдів.

Поліфонічні твори

1. О. Зноско-Боровський – Імпровізація та фуга
2. Г. Телеман – Фантазії для скрипки соло.
3. Й. С. Бах – Сонати і партити для скрипки соло.
4. Поліфонічні твори для скрипки соло (збірник).

Твори великої форми (концерти, сонати, сюїти, фантазії)

1. С. Барбер – Концерт для скрипки з оркестром

2. Б. Барток – Концерти № 1 і № 2, Соната для скрипки соло, Сонати для скрипки і фортепіано № 1 і № 2, Рапсодії № 1 і № 2.
3. Й. С. Бах – Сонати і партити для скрипки соло, Соната Соль мажор, Соната соль мінор, Партита мі мінор (Ф. Девід), Концерти (ля мінор, Мі мажор, ре мінор), Концерт для двох скрипок ре мінор, Концерт для скрипки і гобоя до мінор.
4. А. Берг – Концерт для скрипки.
5. Л. Бетховен – Концерт Ре мажор, Десять сонат для скрипки і фортепіано, Концерт для фортепіано, скрипки і віолончелі.
6. Б. Бріттен – Концерт ре мінор, Сюїта для скрипки і фортепіано.
7. Й. Брамс – Концерт Ре мажор, Три сонати для скрипки і фортепіано.
8. М. Брух – Концерт для скрипки з оркестром соль мінор, Шотландська фантазія.
9. Г. Венявський – Концерти № 1 і № 2, Фантазія «Фауст».
10. Ф. Верачіні – Сонати.
11. Вівальді-Крейцер – Концерт До мажор.
12. Д. Віотті – Концерт № 22.
13. Віталі-Шарльє – Чакона.
14. А. В'єтан – Концерти № 1-5.
15. Й. Гайдн – Концерти До мажор і Соль мажор.
16. Г. Гендель – Шість сонат.
17. К. Гольдмарк – Концерт №1 ля мінор
18. В. Гомоляка В. – Концерт для скрипки і симфонічного оркестру.
19. О. Гоноболін – «Концерт-фантазія» для скрипки з оркестром, Концерт «Зима» з циклу «Пори року» для скрипки з оркестром.
20. Ш. Данкля – Варіації.
21. А. Дворжак – Концерт ля мінор, Сонатина для скрипки і фортепіано.
22. К. Дебюссі – Соната соль мінор.
23. Ф. Джемініані – Соната до мінор.
24. Джемініані-Корті – Соната для скрипки соло.
25. О. Зноско-Боровський – Концерт для скрипки.
26. В. Зубицький В. – Концерт для скрипки і камерного оркестру.
27. Е. Ізаї – Шість сонат для скрипки соло.
28. Ю. Іщенко – Концерт для скрипки №2, №3, Сонати для скрипки та фортепіано.
29. В. Кирейко – Сонати №1-2.
30. Л. Колодуб Л. – два Концерти для скрипки з оркестром, Концерт для двох скрипок з оркестром.
31. О. Козаренко – «Sonata quasi una fantasia».
32. А. Кореллі – Сонати ля мажор, мі мінор.

33. А. Кос-Анатольський – Поема для скрипки з оркестром.
34. Е. Лало – Іспанська симфонія.
35. Ж. Леклер – Сонати та Концерти.
36. П. Локателлі – Сонати.
37. Ф. Мазас – Тема з варіаціями.
38. Ф. Мендельсон – Концерт для скрипки з оркестром мі мінор, Соната фа мінор.
39. В. Моцарт – Концерти №№ 3, 4, 5, Сонати для скрипки і фортепіано.
40. Н. Паганіні – Концерти №1 і №2.
41. П. Сарасате – Фантазія на теми з опери «Кармен».
42. О. Саратський О. – Концерт для скрипки з оркестром
43. К. Сен-Санс – Концерт № 3.
44. Я. Сібеліус – Концерт ре мінор.
45. М. Скорик – Концерти №1-3, Соната №2 для скрипки і фортепіано.
46. Є. Станкович – Соната Піккола.
47. Й. Сук – Фантазія.
48. Д. Тартіні – Сонати, Соната соль мінор («Покинута Дідона»).
49. Тартіні-Крейслер – Соната «Диявольські трелі».
50. Фалья де-Коханський – Іспанська сюїта.
51. Г. Форе – Соната для скрипки і фортепіано Ля мажор.
52. Ц. Франк – Соната.
53. П. Хіндеміт – Сонати для скрипки соло, Концерт для скрипки з оркестром.
54. К. Шимановський – Концерти № 1 і № 2.
55. Е. Шоссон – Поема.
56. Л. Шпор – Концерти № 7, № 8, № 9.
57. А. Штогаренко – Фантазія.
58. Р. Штраус – Соната.
59. Ф. Шуберт – Дует Ля мажор, Три сонатини, Соната «Арпеджіон», Блискуче рондо, Фантазія До мажор.
60. Р. Шуман – Концерт ре мінор.
61. Шуман-Крейслер – Фантазія.
62. Ж. Енеску – Сонати № 2 і № 3.
63. Г. Ернст – Концерт фа-дієз мінор, Фантазія «Отелло».

П'єси зарубіжних авторів

1. Альбеніс-Хейфец – Севілья.
2. Е. Багдасарян – Рапсодія.
3. Б. Барток – Шість румунських танців.
4. Барток-Сигеті – Угорські танці.

5. Бах-Вільгельмі – Арія.
6. Ф. Бенда – Граве.
7. Л. Бетховен – Два романси.
8. І. Брамс – Вальс Ля мажор, Угорські танці, Колискова, Скерцо.
9. Брамс-Крейслер – Угорський танець.
10. Г. Венявський – Легенда, Скерцо-тарантела, Два полонези, Варіації на оригінальну тему, Куявяк, Мазурка.
11. Ф. Верачіні – Лярго.
12. А. Вівальді – Адажіо.
13. А. В'єтан – Тарантела.
14. Гендель-Губай – Ляргетто.
15. Гендель-Флеш – Арія.
16. Г. Ф. Гендель – Арія
17. Б. Дваріонас – Елегійна п'єса.
18. А. Дворжак – Гумореска.
19. Дворжак-Крейслер – Слов'янський танець.
20. Е. Ізаї – Дві мазурки.
21. Картъє-Крейслер – Полювання.
22. З. Кодаї – Адажіо.
23. А. Копленд – Ноктюрн, Серенада.
24. Г. Крейн – Поема.
25. Ф. Крейслер – Прелюдія і АLEGRO в стилі Пуньяні, Сициліана і Ригодон в стилі Франкера, Граве в стилі Фрідемана Баха, Рондино на тему Бетховена, Речитатив і скерцо для скрипки, Арія, «Муки кохання», Рондино на тему Бетховена, Граве в темпі менуета.
26. І. Локателлі – Лабіринт.
27. Ж. Люллі – Гавот.
28. Р. Массне – Роздум.
29. Мендельсон - Бурмейстер – Скерцо з увертюри «Сон в літню ніч».
30. Мендельсон-Крейслер – Пісня без слів.
31. В. Моцарт – Адажіо, Рондо До мажор.
32. Моцарт-Бурмейстер – Менует.
33. Моцарт-Крейслер – Рондо.
34. О. Новачек – Безперервний рух
35. Н. Паганіні – Кантабіле, Мойсей, Безперервний рух, Сонатини.
36. Паганіні-Крейслер – Кампанелла, Танець відьом.
37. М. Равель – Циганська рапсодія, П'єса в стилі хабанери, Колискова.
38. Ф. Рис – Безперервний рух.
39. П. Сарасате – Іспанські танці, Інтродукція і тарантела, Баскське капричіо.

40. Х. Свендсен – Романс.
41. К. Сен-Санс – Інтродукція і рондо-капричіозо, Хаванез.
42. Сен-Санс – Ізаї – Етюд у формі вальсу.
43. Скарлатті-Фіхтенгольц – Престо.
44. Б. Сметана – «Моя батьківщина».
45. Й. Сук – Апасіоната, Лірична п'єса, Бурлеска, Безперервний рух, Пісня кохання.
46. Тартіні-Крейслер – Фуга, Варіації на гавот Кореллі.
47. Г. Форе – Колискова, Романс.
48. Фалья де-Крейслер – Іспанський танець.
49. С. Цинцадзе – Мелодія.
50. Циполі-Прес – Арія.
51. Шопен-Сарасате – Ноктюрн.
52. Шопен-Губерман – Два вальси
53. Шопен-Крейслер – Дві мазурки.
54. Шопен-Ізаї – Мазурка.
55. Шопен-Ерденко – Вальс.
56. Шуберт-Крейслер – Розамунда.
57. Шуберт-Фрідберг – Рондо.
58. Е. Ельгар – Капричіо.
59. Г. Ернст – Угорські мелодії.

П'єси українських авторів

1. В. Барвінський – Гумореска на народні теми.
2. М. Вериківський – Пісня із «Української сюїти».
3. О. Гоноболін – Тарантела.
4. К. Домінчен – Поема, Романс, Скерцо.
5. М. Дремлюга – Рапсодія.
6. О. Жук – Поема.
7. Г. Жуковський – Драматична поема для скрипки з оркестром, Поема з балету «Ростислава».
8. А. Заржицький – Мазурка.
9. О. Зноско-Боровський – Скерцо на українські теми, Українська сюїта, Романс Поема.
10. Ю. Іщенко – Акварелі, Гуцульська пісня, П'ять п'єс для скрипки соло.
11. І. Карабиць – Музика.
12. Л. Колодуб – Поема, Мрії.
13. В. Кирейко – Сонати для скрипки соло №№ 1, 2.
14. М. Коляда – Варіації, Скерцо.

15. А. Кос-Анатольський – Куявяк і Оберек із балету «Сойчине крило».
16. А. Кос-Анатольський – Романс з балету «Хустка Довбуша».
17. В. Косенко – Мрії, Експромт, Гавот.
18. Б. Левицький – Українська рапсодія.
19. М. Лисенко – Елегійне капричіо, Дві фантазії на українські теми, Романс, Елегія.
20. С. Людкевич – Чабарашка.
21. Б. Лятошинський – Танок на українські теми, Три п'єси на таджицькі теми.
22. Т. Маєрський – Варіації для скрипки соло.
23. А. Малявський – Бурлеска.
24. Ю. Мейтус – Поема, Ноктюрн, Алегро.
25. О. Ніжаківський – Коломийки.
26. Л. Ревуцький – Інтермецо.
27. М. Скорик – Каприс для скрипки соло, Поема, Скерцо, Вальс, «Іспанський танець», Алегрето з «Гуцульського триптиху», Колискова, Вальс, Мелодія, Арія.
28. Є. Станкович – Триптих «На Верховині», Колискова, Весілля, Імпровізація.
29. А. Солтис – «На полонині».
30. Б. Фільц – Аркан.
31. А. Штогаренко – Пісня.
32. Ю. Щуровський – Романс .

Твори для ансамблю

1. Й. С. Бах – Концерт для двох скрипок з оркестром ре мінор.
2. А. Вівальді – Концерт для двох скрипок ля мінор.
3. Дж. Віотті – Дуети для 2-х скрипок.
4. Й. Гайдн – Дуети для 2-х скрипок.
5. О. Гоноболін – Метаморфози.
6. А. Кос-Анатольський – Струнно-смичкові ансамблі (збірник).
7. Easy Classics for Violin (збірник дуетів для 2-х скрипок і ф-но).

8.2 Рекомендовані джерела інформації

1. Василевич М.О. Формування досвіду сценічної витримки виконавців інструменталістів у системі професійної мистецької освіти //Професійна мистецька освіта і художня культура: виклики ХХІ століття. – Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції.– К.: 2016. - 751 с

2. Гуральник Н.П. Розвиток скрипкової школи Східної Європи ХХ століття: історія, теорія, методика: навч.-метод. посібник / Н.П. Гуральник. – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2005. – 144с
3. Жигінас Т. В. Методичні засади підготовки майбутніх вчителів музики до концертно-освітньої діяльності серед дітей та юнацтва: дис. канд. пед. наук: 13.00.02. К, 2007. 220 с.
4. Слюсар Т. М. Камерно-інструментальні сонати сучасних львівських композиторів з використанням додаткових звукових рядів // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Серія: Мистецтвознавство. – 2012. – № 3. – С. 151–158.
5. Смородський В. І. Розвиток стильового слуху учнів на основі жанрового підходу. Науковий часопис Національного педагогічного ун-ту імені М.П.Драгоманова. Серія No 14: Теорія і методика мистецької освіти: зб. наук. праць. К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. Вип. 17 (22). С. 129-132.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

www.nbuv.gov.ua – веб-сайт Національної бібліотеки імені В. І. Вернадського (м. Київ)

www.4uth.gov.ua – веб-сайт Державної бібліотеки України для юнацтва

www.chl.kiev.ua – веб-сайт Національної бібліотеки України для дітей

<http://old.dnpb.gov.ua> – веб-сайт Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

<http://www.pisni.org.ua> – веб-сайт “Українські народні пісні” містить зібрання колекції найкращих українських пісень від найдавніших часів до сьогодення, а також інформацію про їх авторів та виконавців.

<https://parafia.org.ua/mediateka/kompozytory> – українська музика мр3-файл. Пошук відбувається за прізвищами українських композиторів.

3. Робоча програма перезатверджена на засіданні кафедри у 2023 / 2024 н.р.

- Змінено назву дисципліни з Фах (скрипка) на Спеціальний інструмент (скрипка), враховуючи специфіку кваліфікації в дипломі здобувачів.
- Зі змінами: Додано перелік трудових функцій (професійних компетентностей за трудовою дією або групою трудових дій, що входить до них) згідно з *Наказом № 1110-22 від 04.05.2022 Про затвердження професійного стандарту «Викладач мистецької школи (за видами навчальних дисциплін)»* та згідно розроблених Матриць відповідності програмних компетентностей за професійним стандартом.
- Удосконалили таблиці : «Критерії оцінювання для поточного контролю за п'ятибальною системою», «Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти посеместрово»
- Внесені правки в тлумачення правил оцінювання.

перезатверджено: протокол № 11 від 25 червня 2024 р.

Завідувач кафедри



Ясько О.А.

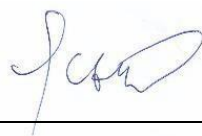
4. Робоча програма перезатверджена на засіданні кафедри у 2024 / 2025 н.р.

Внесено доповнення: таблицю «Загальні та спеціальні компетентності, що формуються у процесі вивчення дисципліни».

- зазначено інтегральну компетентність,
- до кожної ЗК та СК згідно матриць вписані дескриптори НРК
- написано назви кожної компетентності ЗК та СК, через які у здобувачів вищої освіти формуються програмні результати
- зазначено такі дескриптори НРК : знання Зн1, Зн 2, Уміння Ум1, комунікація К1, К2, автономія та відповідальність АВ1, АВ2, АВ3.
- прописано ПРН до кожної ЗК та СК
- змінено код дисципліни згідно плану та матриці відповідності програмних компетентностей освітньої програми «Інструментальне виконавство (за видами)» 2025/2026 н.р. ОК 19.

Протокол № 1 від 01 вересня 2025 р.

Завідувач кафедри _____



Ясько О.А.